

Läsrum och bibliotek för arbetare.

Drätselkammaren har som bekant tillstyrkt stadsfullmäktige att å stadens nyförvärfvade tomt i hörnet af Svartbäck och Skolgatorna låta uppföra en byggnad, afsedd till arbetareklassens trefnad och nytta, och som därjämte skall inrymma lokaler för beredande af billig spisning och kostnadsfri utdelning af mat.

Förslaget har inom vida kretsar väckt allmän tillfredsställelse; det löser på en gång och på ett lyckligt sätt flera frågor, som eljest hvar för sig kräft afgörande.

Sedan tomten minskats med den del, som åtgår för Skolgatans utläggning, blir den för liten att kunna säljas såsom byggnadstomt, och de kvarstående byggnaderna äro ej heller af den beskaffenhet, att det lönar sig att på dem nedlägga dryga ändrings- och reparationskostnader. Det återstår då endast att till närmaste granne bortslumpa tomten eller att lemna platsen öppen, för så vidt iske staden genom nybyggnad tillgodogör sig densamma.

Med anledning häraf uppstod tanke på att här möjligen kunde beredas lokal för den kostnadsfria matutdelning och billiga spisning, som hittills varit anordnad i den för detta ändamål ytterst olämpliga s. k. Arken. Detta förslag torde emellertid hafva haft mindre utsikt till framgång, därest icke ett nytt uppslag gifvits af stadens sprithandelsbolag.

Vid sammanträde med bolagets delägare väckte verkställande direktören godsegaren Liljedahl förslag om att bolaget skulle förbinda sig att erlægga årlig hyra till staden för läsrum, bibliotek m. m. för arbetare i den ifrågasatta byggnaden. Hr Liljedahls förslag sammanfattades sålunda:

att bolaget borde för befrämjande af det sedliga intresse, för hvilket det jämlikt gällande bränvinsförsäljningsförordning åläge bolaget att vid utöfvande af dess rörelse verka, begagna det nu gifna tillfället att i den ifrågasatta byggnaden söka få anordnad lägenhet för inrymmande af en läsesal och ett biblioteksrum, hvilka kunde hållas tillgängliga för personer ur arbetarklassen, hvarvid bolaget skulle utfästa sig att för lägenheten erlægga en viss årlig hyra till staden.

Om detta förslag uppstod en längre öfverläggning och sedan denna förklarats afslutad, enade sig samtliga delägarna om det uttalande, att de, som voro förvissade, att nu af verkst. direktören framlagda förslag skulle i hög grad befrämja nykterheten och sålunda befordra ofvan angifna bolaget förelagda ändamål, ansågo högeligen önskvärdt och lämpligt, att ett läsrum och bibliotek, tillgängliga för arbetarklassen, anordnades, samt att, om lämpliga lokaler därför kunde erhållas i byggnad, som af staden uppfördes å ofvan omnämnda tomt, delägarna lifligt tillstyrkte det bolaget utfäste sig att för lokalerna utgifva viss årlig hyra till staden.

Detta från bolaget utgångna förslag afser alltså icke blott att bereda arbetarne trefnad och nöje, utan äfven att gagna nykterhetssaken. Genom att inrätta trefliga, inbjudande lokaler och förädlade nöjen samt bjuda dem kostnadsfritt söker man att draga isynnerhet de unga bort från åtskilliga frestelser. Äfven om de på lediga stunder icke hamna på krogen, är det tyvärr alltför vanligt att den oerfarne ynglingen lockas till förtäring af spiritosa. Han sammanträffar med bekanta, som föreslå salning; han anser sig icke kunna säga nej, litern köpes, urdrickes och naturligtvis får äfven ynglingen sitt quantum. På så sätt lockas mången in på det slutande planet, och det är för att i sin mån motverka detta som bolaget framställt förslaget.

Ritningarne till den nya byggnaden visa ett prydligt tvåvåningshus med facader mot Svartbäck och Skolgatorna och en liten tornbyggnad i hörnet. Hufvudingången är från Svartbäcksgatan och leder in i en vestibul, som får ljus från taket. På nedre botten finnes en stor matsal med 7 fönster och innanför densamma serverings-, kontors- samt ett förrådsrum med 5 fönster och särskild utgång, hvarest matutdelningen kan ega rum, kök med utgång åt Strandgatan. En trappa upp finnes en hög, luftig och ljus sal med 9 fönster, rymmande omkring 250 personer. Invid densamma ligger ett biblioteksrum med 5 fönster. Mellan salen och biblioteksrummet finnas skjutdörrar. Då dessa öppnas blir det hela en ganska betydlig föreläsningssal. Bortom biblioteket är amanuensens mottagningsrum jämte bostadsrum belägna. På vinden har anordnats bostad för vaktmästare samt ett stort kök.